

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Gyvūnų gerovė

Arūnas Šileika

Gyvulininkystės ir gyvūnų
gerovės skyriaus vedėjas

zum.lrv.lt

Gyvūnų gerovės taisyklės

1. SP intervencinės priemonės „Gyvūnų gerovė“ veiklos 2023–2027 m. intervencinės priemonės „Gyvūnų gerovė“ veiklos **„Parama už galimybę pieniniams galvijams išeiti į ganyklas, įtraukiant jų ganymą laukuose šiltuoju metų laiku“** ir veiklos **„Parama už galimybę galvijams laisvai išeiti į atvirą erdvę, ganyklas“** įgyvendinimo taisyklės
2. SP intervencinės priemonės „Gyvūnų gerovė“ veiklos **„Parama už geresnes naminių paukščių (broilerių, kalakutų ir vištų dedeklių) laikymo sąlygas ir sveikatingumo didinimą“** ir veiklos **„Parama už 20 proc. didesnio laikymo ploto užtikrinimą penimoms kiaulėms“** įgyvendinimo taisyklės

Priemonės
4 veiklos

1. Pieninės galvijininkystės sektorius

Parama už galimybę pieniniams galvijams išeiti į ganyklas, įtraukiant jų ganymą laukuose šiltuoju metų laiku

2. Mėsinės galvijininkystės sektorius

Parama už galimybę galvijams laisvai išeiti į atvirą erdvę, ganyklas“ (gali dalyvauti pareiškėjai su pieniniais galvijais)

3. Kiaulininkystės sektorius

Parama už 20 proc. didesnio laikymo ploto užtikrinimą penimoms kiaulėms

4. Paukštininkystės sektorius

Parama už geresnes naminių paukščių (broilerių, kalakutų ir vištų dedeklių) laikymo sąlygas ir sveikatingumo didinimą

Galvijų gerovės taisyklės

Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano intervencinės priemonės „Gyvūnų gerovė“ veiklos 2023–2027 m. intervencinės priemonės „Gyvūnų gerovė“ veiklos **„Parama už galimybę pieniniams galvijams išeiti į ganyklas, įtraukiant jų ganymą laukuose šiltuoju metų laiku“** ir veiklos **„Parama už galimybę galvijams laisvai išeiti į atvirą erdvę, ganyklas“ įgyvendinimo taisyklės** (toliau – Galvijų gerovės taisyklės)

Priemonės
2 veiklos

Tinkamumo gauti kompensacinę išmoką sąlygos ir reikalavimai

Paraiška:

Kompensacinės išmokos mokamos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre registruotiems žemės ūkio valdų (toliau – valda) valdytojams, (toliau – **pareiškėjas**), kurie einamaisiais metais, **ne vėliau kaip gegužės 15 d.**, pateikė Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) paraiškas gauti paramą už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus ir ūkinius gyvūnus pagal Tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisykles, tvirtinamas žemės ūkio ministro įsakymu (toliau – Paraiška), ir šiose Paraiškose nurodė, jog prašo skirti kompensacines išmokas, **nurodydami pasirinktą Priemonės veiklą, galvijų bandos, kurioje nurodyta veikla bus taikoma, numerį ir įsipareigotą ganyti ganykloje / išleisti ganytis į atvirą erdvę sutartinių gyvulių (toliau SG) skaičių.** Pareiškėjas Paraiškos pateikimo dieną privalo turėti ne mažiau, kaip 3-5 SG, kad susumavus SG kompensacinius išmokų dydžius, kuriems bus taikomi aukštesni gyvūnų gerovės standartai pagal Priemonės veiklą, kompensacinių išmokų **suma viršytų 100 Eur sumą.** Centro apskaičiuoti pagal šių taisyklių 9 punkto nuostatas kiekvieno valdos valdytojo valdoje laikomi galvijai į SG nurodyti Paraiškoje ir pareiškėjas gali pasirinkti kiek SG įsipareigos ganyti ganykloje / išleisti ganytis į atvirą erdvę / diendaržį:

Ūkininkas
Paraiškoje
galės pamatyti
kiek turi SG ir
pasirinkti

pareiškėjas pagal Priemonės veiklą „Parama už galimybę pieniniams galvijams išeiti į ganyklas, įtraukiant jų ganymą laukuose šiltuoju metų laiku“ (toliau – 1 veiklos sritis) privalo Paraiškoje įsipareigoti pieninius galvijus ganyti ganykloje nepertraukiamai ne trumpiau, **kaip 140 dienų einamaisiais metais;**

pareiškėjas pagal Priemonės veiklą „Parama už galimybę galvijams laisvai išeiti į atvirą erdvę / ganyklas“ (toliau – 2 veiklos sritis) privalo Paraiškoje įsipareigoti išleisti ganytis galvijus į atvirą erdvę / diendaržius / ganyklas ne mažiau, kaip **120 arba pienines užtrūkusias karves 60 dienų** per einamuosius metus pasirinktu nepertraukiamu laikotarpiu **iki gruodžio 31 d.;**

Tinkamumo gauti kompensacinę išmoką sąlygos ir reikalavimai

Pareiškėjas,

kurio valdoje laikomi mėsiniai ir pieniniai galvijai, gali pretenduoti dalyvauti Priemonės abiejose veiklos srityse, atskiriant galvijus į atskiras bandas;

kurio valdoje laikomi pieniniai galvijai gali dalyvauti tik vienoje iš Priemonės veiklų sričių (pvz., pareiškėjas, pieninius galvijus pasirinkdamas ganyti ganykloje pagal 1 veiklos sritį, negali su užtrūkusiomis karvėmis dalyvauti pagal 2 veiklos sritį);

Pareiškėjui
galimybė
dalyvauti ir kt.
SP priemonėse

pretenduojantis į paramą pagal priemonę „Gyvūnų gerovė“ už tą patį galviją gali pretenduoti į kitas Strateginio plano intervencines priemones, atsižvelgdamas į intervencinių priemonių suderinamumą, kuris pateikiamas Tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklių 2 priedo „Paramos suderinamumo matricoje“, jei laikosi savanoriškai prisiimtų įsipareigojimų pagal visas šias intervencines priemones.

(pvz. gali dalyvauti priemonėje „Nykstančių Lietuvos senųjų veislių gyvulių ir naminių paukščių išsaugojimas“, tačiau negali dalyvauti priemonėje „Kompleksinė pievų ir šlapynių priežiūros schema“)

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Tinkamumo gauti kompensacinę išmoką sąlygos ir reikalavimai

Pareiškėjas

Privalo būti aktyvus ūkininkas, tvarkantis buhalterinę apskaitą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Aktyvus
ūkininkas

Turėti valdoje laikyti savo ir (arba) valdos partnerio (-ių) ir (arba) šeimos narių vardu **ŪGR įregistruotus galvijus**.

Pareiškėjo įsipareigojimai (Priemonės 1 veikla)

išlaikyti SG skaičių visą įsipareigojimų laikotarpį, numatytą Paraiškoje;

pieninius galvijus ganyti nepertraukiamai ne trumpiau, nei **140 dienų per metus, ganyklose**. Reikalavimas netaikomas ganymui nepertraukiamai karvių melžimo metu, jei jos fiziškai parginamos melžimui atlikti į tvartus ar kitą melžimo vietą, dėl aplinkos sąlygų, kurios įtakotų galvijų sveikatą ir gerovę bei dėl galvijo ligos, traumos ar fiziologinės būklės;

Įsipareigojimai
pagal
Priemonės
1 veiklą

ne vėliau kaip per 7 d. suvesti duomenis į Ūkinių gyvūnų registrą (toliau – ŪGR) apie galvijų bandos (visų galvijų bandoje ar tam tikram galvijų (SG) skaičiui bandoje), kuriai pareiškėjas Paraiškoje įsipareigoja taikyti aukštesnius gyvūnų gerovės reikalavimus, **išgynimo į ganyklą pradžią** (t. y. ganymo pradžios datą) ir ne vėliau kaip per 7 d. suvesti duomenis į ŪGR apie galvijų bandos **pargynimą iš ganyklos** (t. y. ganymo pabaigos datą).

Pareiškėjo įsipareigojimai (Priemonės 2 veikla)

išlaikyti SG skaičių visą įsipareigojimų laikotarpį, numatytą Paraiškoje;

užtikrinti, kad **einamaisiais metais iki gruodžio 31 d.** pieniniai ir (arba) mėsiniai galvijai turėtų galimybę ganytis atviroje erdvėje, diendaržiuose, ganyklose nepertraukiamai ne mažiau, **kaip 120 dienų** per metus įsipareigotu Paraiškoje laikotarpiu, sudarant sąlygas pieniniams ir (arba) mėsiniams galvijams laisvai patekti į atvirą erdvę, diendaržį arba ganyklą. Reikalavimas netaikomas dėl aplinkos sąlygų, kurios įtakotų galvijų sveikatą ir gerovę bei dėl galvijo ligos, traumos ar fiziologinės būklės;

užtikrinti, kad einamaisiais metais **iki gruodžio 31 d** pieninės užtrūkusios karvės, kurioms einamaisiais metais vykdomi produktyvumo tyrimai, turėtų galimybę ganytis atviroje erdvėje, diendaržiuose, ganyklose nepertraukiamai ne trumpiau kaip 60 dienų per metus;

ne vėliau kaip per 7 d. suvesti duomenis į ŪGR apie galvijų bandos (visų galvijų bandoje ar tam tikram galvijų skaičiui (SG) bandoje), kuriai pareiškėjas Paraiškoje įsipareigoja taikyti aukštesnius gyvūnų gerovės reikalavimus, **išleidimą ganytis** į diendaržį / atvirą erdvę / ganyklą pradžią (t. y. ganymo pradžios datą) ir **ne vėliau kaip per 7 d. suvesti duomenis į ŪGR** apie **galvijų bandos pargynimą** iš diendaržio / atviros ervės / ganyklos (t. y.

Įsipareigojimai
pagal
Priemonės
2 veiklą

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Pareiškėjo įsipareigojimai pagal Priemonės abi veiklas (1 ir 2 veiklą)

Laikytis Valdymo ir GAAB reikalavimų

(Žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų, taikomų nuo 2023 m., aprašo (toliau – Valdymo reikalavimai) ir Žemės ūkio naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimų, taikomų nuo 2023 metų, aprašo (toliau – GAAB reikalavimai) nuostatų, patvirtintų atskirais žemės ūkio ministro įsakymais).

Įsipareigojimai
pagal
Priemonės abi
veiklos sritis

Kompensaciniai išmokų dydžiai

Kompensacinės išmokos dydžiai apskaičiuojami diferencijuojant pagal SG dydžio vienetus:

- ✓ galvijams, jaunesniems negu 6 mėn. amžiaus taikomas 0,4 SG,
- ✓ galvijams nuo 6 mėn. iki 2 metų amžiaus – 0,6 SG,
- ✓ galvijams, vyresniems nei 2 metai – 1 SG.

Išmokų
dydžiai

Kompensacinės išmokos dydis už SG pagal **1 veiklos sritį** neturi viršyti 48 Eur;

Kompensacinės išmokos dydis už SG pagal **2 veiklos sritį** neturi viršyti 22 Eur.

Kompensacinė išmokos gali būti skiriamos tik tuo atveju, jei susumavus SG kompensacinius išmokų dydžius, kuriems bus taikomi aukštesni gyvūnų gerovės standartai pagal Priemonės veiklą, kompensacinių išmokų suma **viršija 100 Eur sumos**. Kompensacinės išmokos pareiškėjams turi būti išmokėtos ne vėliau kaip iki kitų metų birželio 30 d.

Sankcijų apskaičiavimas

Kompensacinė išmoka pareiškėjams už savo ir (ar) partnerio, ir (ar) šeimos nario vardu laikytus SG mokama, jei atitinka tinkamumo gauti kompensacinę išmoką sąlygas ir reikalavimus.

Pareiškėjams galutinė paramos suma apskaičiuojama atsižvelgiant į patikros vietoje rezultatus ir administracinės patikros pagal Centro Agentūrai pateiktus šių taisyklių 12.3 papunktyje nurodytus duomenis (toliau – patikra):

✓ nustačius didesnę ganomų ganyklose/ išleistų ganytis į mociono erdvę SG skaičių, kompensacinės išmokos mokamos tik **už Paraiškoje įsipareigotą SG skaičių**;

Išmokų
dydžiai ir
sankcijos

SG, Paraiškoje įsipareigotų ganyti, skaičius	Nemokama už neganytą SG, nei pareiškėjo buvo įsipareigota Paraiškoje, skaičių	Nemokama už neganytą SG, nei pareiškėjo buvo įsipareigota Paraiškoje, skaičių ir papildomai taikoma sankcija	Nemokama parama, jei neganytų SG proc. dalis nuo įsipareigotų ganyti sudaro
Iki 10	20 proc.	Virš 20 proc. + sankcija	Virš 50 proc.
Nuo 11 iki 50	15 proc	Virš 15 proc. + sankcija	Virš 50 proc.
Virš 50 ir daugiau	10 proc.	Virš 10 proc. + sankcija	Virš 50 proc.

Paukščių ir kiaulių gerovės taisyklės

- Paraiškos renkamos ne vėliau kaip balandžio iki 25 d. t. y. deklaruojama bent 0,01 ha žemės ūkio naudmenų ar kitos paskirties plotas
- Paraiškoje nurodoma:
 - pulko ir/ar bandos numeris
 - tvartų unikalūs numeriai ir bendras gardų plotas (kiaulėms) m²
 - vidutinis skaičius sutartiniais gyvuliais (išlaikymas nuo einamųjų metų gegužės 1 d. iki kitų metų balandžio 30 d.).

Tinkamumo gauti kompensacinę išmoką sąlygos ir reikalavimai

- Pareiškėjai privalo:
- būti aktyvus ūkininkas, taip kaip numato Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei ūkinius gyvūnus paraiškos ir tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklės;
- valdoje turėti Ūkinių gyvūnų registre įregistruotus paukščius ir/ar kiaules;
- Laikytis taisyklėse nurodytų gyvūnų gerovės reikalavimų;
- Taikant aukštesnius gyvūnų gerovės reikalavimus, visą įsipareigojimų laikotarpį išlaikyti deklaruotą vidutinį SG skaičių.

Pareiškėjo įsipareigojimai (Priemonės paukščių gerovė veikla)

- Bendri reikalavimai paukščių augintojams ir II lygio broilerių išmokai:
- sudaryti sąlygas paukščiams pailsėti be dirbtinio apšvietimo naktinio poilsio metu mažiausiai 8 val.;
- užauginti paukščius be antibiotikų, išskyrus atvejus, kai jų naudojimas būtinas ligų protrūkių ar epizootijų atvejais;
- Papildomi reikalavimai I lygio broilerių išmokai:
- sudaryti geresnes sąlygas broileriams judėti, užtikrinant, kad broilerių skaičius 1 m² grindų plote neviršytų 25 kg gyvojo svorio;
- sudaryti galimybes broileriams išeiti į aptvarus;

Pareiškėjo įsipareigojimai (Priemonės paukščių gerovė veikla)

- **Papildomi reikalavimai kalakutų paramos II lygio išmokai:**
- sudaryti geresnes sąlygas kalakutams judėti, užtikrinant, kad iki 6 savaičių patelių ir patinėlių skaičius 1 m² grindų plote neviršytų – 23 kg; 6–16 savaičių patelių skaičius – 51 kg; 6–21 savaitės patinėlių skaičius – 55 kg;
- **Papildomi reikalavimai kalakutų paramos I lygio išmokai :**
- sudaryti geresnes sąlygas kalakutams judėti, užtikrinant, kad broilerių skaičius 1 m² grindų plote neviršytų 25 kg gyvojo svorio;

Pareiškėjo įsipareigojimai (Priemonės paukščių gerovė veikla)

- Vištų dedeklių augintojai, kreipdamiesi paramos II lygio išmokai, privalo:
- sudaryti geresnes sąlygas vištoms dedeklėms judėti, užtikrinant, kad 1 m² būtų laikomos ne daugiau kaip 8 vištos dedeklės;
- laikyti vištas dedekles ant kraiko.
- Vištų dedeklių augintojai, kreipdamiesi paramos I lygio išmokai, privalo:
- sudaryti geresnes sąlygas vištoms dedeklėms judėti, užtikrinant, kad 1 m² būtų laikomos ne daugiau kaip 8 vištos dedeklės;
- sudaryti sąlygas vištoms dedeklėms išeiti į aptvarus – vištos turi būti „laisvai laikomos“

Pareiškėjo įsipareigojimai (Priemonės kiaulių gerovė veikla)

- „Parama už 20 proc. didesnio laikymo gardų ploto užtikrinimą penimoms kiaulėms“:
- kiaulėms nuo 30 iki 50 kg turėtų būti užtikrintas 0,48 m² plotas;
- kiaulėms nuo 51 iki 85 kg turėtų būti užtikrintas 0,66 m² plotas;
- kiaulėms nuo 86 ir daugiau kg turėtų būti užtikrintas 0,78 m² plotas;
- kiaulėms nuo 110 kg turi būti užtikrintas 1,2 m² plotas.

Kompensaciniai išmokų dydžiai

- Kompensacinės išmokos dydžiai apskaičiuojami pagal SG dydžio vienetus, kurie nustatomi taip:
 - broileris lygus **0,007 SG**;
 - I lygio broilerių gerovės išmoka – **100** Eur;
 - II lygio broilerių gerovės išmoka – **22,86** Eur;
 - kalakutas lygus **0,03 SG**;
 - I lygio kalakutų gerovės išmoka – **188,67** Eur
 - II lygio kalakutų gerovės išmoka – **23,67** Eur
 - višta dedeklė lygi **0,014 SG**;
 - I lygio vištų dedeklių gerovės išmoka – **181,43** Eur;
 - II lygio vištų dedeklių gerovės išmoka – **140** Eur;
- Penima kiaulė lygi **0,3 SG**.
- Išmoka už penimą kiaulę – **72,67** Eur.

Kompensacinių išmokų ir sankcijų apskaičiavimas

- Kompensacinė išmoka pareiškėjams už laikytus SG mokama, jei atitinka tinkamumo gauti kompensacinę išmoką sąlygas ir reikalavimus.
- Pareiškėjams, galutinė paramos suma apskaičiuojama atsižvelgiant į patikras vietoje:
- nustačius didesnį vidutinį SG skaičių, kompensacinės išmokos mokamos tik už Paraiškoje įsipareigotą SG skaičių, kurie atitinka nustatytus reikalavimus;
- Iki 10 proc. mažesnis nei įsipareigotas laikyti SG skaičius – nėra sankcijų;
- Nuo 10 iki 50 proc. mažesnis nei įsipareigotas laikyti SG skaičius – mokama už nustatytą skaičių ir taikoma papildoma sankcija;
- Iki 1 proc. neatitikimas gyvūnų gerovės reikalavimams – nėra sankcijų;
- Nuo 1 iki 50 proc. neatitikimas gyvūnų gerovės reikalavimams – mokama tik už gerovės sąlygomis laikomus gyvūnus ir taikoma papildoma sankcija

Parama nemokama

- patikros metu nustačius, daugiau kaip 50 proc. mažesnj SG skaičių, nei įsipareigotą Paraiškoje, kompensacinės išmokos nemokamos;
- jei susumavus SG kompensacinius išmokų dydžius pagal pareiškėjo pasirinktą veiklos sritį, paramos suma nesiekė 100 Eur sumos.
- Už GAAB reikalavimų ir Valdymo reikalavimų pažeidimus sankcijos skaičiuojamos pagal Sankcijų už paramos sąlygų reikalavimų pažeidimą taikymo metodiką, patvirtintą atskiru žemės ūkio ministro įsakymu.
- Teisė į kompensacinę išmoką neprarandama, jei nustatyti reikalavimai neįvykdomi dėl aplinkybių, nepriklausančių nuo valdos valdytojo valios ir išimtinių aplinkybių, nurodytų reglamente (ES) Nr. 2021/2116. Tokiais atvejais valdos valdytojas ar jo įgaliotas asmuo per 15 darbo dienų nuo tos dienos, kai sužinojo arba galėjo sužinoti apie nuo valdos valdytojo valios nepriklausančias ir (ar) išimtines aplinkybes, praneša raštu Agentūrai apie minėtas aplinkybes, kartu pateikdamas tai įrodančius dokumentus.

Ačiū už dėmesį

